

Konference IZS v Karlových Varech

Dne 11. listopadu 2016 se v karlovarském hotelu Richmond uskutečnila konference integrovaného záchranného systému (IZS). V letošním III. ročníku odborné konference IZS byly hlavním tématem „Technologie v integrovaném záchranném systému“. Organizátory byly opět Hasičský záchranný sbor (HZS) Karlovarského kraje a Zdravotnická záchranná služba (ZZS) Karlovarského kraje.

Cílem organizátorů je v Karlových Varech postupně vybudovat kvalitní konferenci zaměřenou na tematiku IZS. Zásadní prioritou je především obsahová kvalita a stručnost konferenčních příspěvků spolu s kvalitními výkony řečníků, jež tato témata prezentují.

Konferenci symbolicky otevřel prvním příspěvkem plk. Dr. Ing. Zdeněk Hanuška, ředitel odboru IZS, MV-generálního ředitelství HZS ČR, který stál u zrodu zákona č. 239/2000 Sb., o IZS, a dá se říci, že je nejen jeho ideovým otcem, ale také faktický tvůrce. Auditorium tak slyšelo z nejpovolanějších úst genezi vzniku IZS i zamyšlení, jak se podařilo původní ideu udržet a rozvinout do každodenní vzájemné součinnosti složek IZS i mnoha dalších zainteresovaných subjektů, jež ve prospěch IZS poskytují součinnost.

Následovala přednáška ředitele ZZS Karlovarského kraje MUDr. Romana Sýkory, Ph.D., který upozornil na setrvalý pokles lékařů v systému a rozebral problematiku nutnosti navyšování odborných kompetencí zdravotnických záchranářů.

U zdravotnického tématu zůstal i Mgr. Martin Kubát, DiS., koordinátor projektu časné defibrilace na ZZS Ústeckého kraje. V současnosti je Ústecký kraj v čele zapojování automatizovaných externích defibrilátorů (AED) a tzv. first responderů. Jako výhodnou zmínil spolupráci tzv. mobilních AED a first responderů v rámci IZS. Přednáška shrnula výhody tohoto projektu a jeho dopady na zlepšení výsledků u pacientů s náhlou zástavou oběhu.

Kpt. Ing. Miroslav Antonín patří do týmu lektorů odborného výcviku Školního a výcvikového zařízení HZS ČR v Brně. Tento tým využívá pro praktickou přípravu budoucích velitelů zásahů 3D simulaci řešení mimořádných událostí pomocí technologie XVR. Není zde však o samotný simulátor, který by neuskutečně šikovných a přemýš-

livých instruktorů neznamenal vlastně nic. Teprve pečlivá analytická práce lektorů, kteří kooperují velmi úzce s dodavatelem technologie, dává 3D simulaci potřebný efekt. Souhra mezi lektory, kteří ovládají úkoly pro budoucí velitele, vytváří interakci v návaznosti na dění ve virtuálním prostředí, komunikují prostřednictvím reálné radiové sítě atd., teprve toto všechno dokáže navodit některé reálné prožitky z řízení mimořádných událostí. Budoucí velitelé mají skvělou příležitost vidět okamžité důsledky svých rozhodnutí a „nakoupit tak zejména chybné zkušenosti velmi levně“. Tým ŠVZ neustále pracuje na dalším rozvoji nastoleného trendu a jednoznačně se ukázala správnost nejen investičních prostředků, ale myšlenky na kvalitní praktickou a proaktivní přípravu velitelů (časopis 112 č. 12/2016).

HZS ČR je na základě právních předpisů povinen zajišťovat informování příbuzných obětí mimořádných událostí. To se snadno vyříkne, ale mnohem hůře v praxi zajišťuje. Plk. Ing. Oldřich Volf, Ph.D., z HZS Karlovarského kraje prezentoval zatím ojedinělý projekt zajišťující provoz informační linky pro veřejnost pro případy mimořádných událostí s velkým počtem postižených osob (podle STČ 9/IZS). Toto centrum je ovšem díky nevídané otevřenosti klíčových subjektů ke spolupráci (ZZS Karlovarského kraje, Karlovarské krajské nemocnice a.s. (KKN), Krajské hygienické stanice Karlovarského kraje, krajského úřadu atd.) spojeno on-line se všemi, kdo poskytují obětem jakoukoliv péči v celém řetězci záchrany. Od zasahujících jednotek PO v místě nasazení, přes klíčová zdravotnická zařízení v kraji až po Policii ČR, která je důležitým garantem ve ztotožňování osob. Tím, že všichni vkládají dostupné informace do jedné databáze a nevznikají nejrůznější duplicitní seznamy obětí a operátorů na informační lince mohou okamžitě reagovat na dotazy volající veřejnosti. Zkušební

provoz měl být spuštěn od poloviny prosince 2016 a díky podpoře Krajského úřadu Karlovarského kraje by mělo dojít k centrálnímu financování nové aplikace z krajského rozpočtu počátkem roku 2017. Další společně usilí bude zaměřeno na vývoj aplikace pro chytré telefony a tablety, čímž by se údaje do systému informačního centra daly vkládat již z místa zásahu složek IZS.

Jako další v pořadí byla velmi zajímavá přednáška „WASAR - záchrana na vodě“, kdy plk. Ing. Radim Kuchař z HZS Moravskoslezského kraje představil tento záchranný tým a jeho možnosti. Shrnul nedávnou historii práce na vodě, kdy hasiči zasahovali s naprosto nedostačujícím vybavením a s nedokonalou taktikou. Systém špičkového věcného vybavení, ale i taktiky, odborné přípravy a logického rozmístění těchto sil a prostředků v Moravskoslezském kraji dnes umožňuje nasazovat systém WASAR nejen v rámci ČR pro potřeby velkých povodní a záplav, ale tento systém je začleněn jako modul do struktury EU k poskytování mezinárodní pomoci.

Zjišťování mechanismu poranění v důsledku dopravních nehod z pohledu soudního lékaře byla velmi atraktivní přednáška prof. MUDr. Miroslava Hirta, CSc., z Ústavu soudního lékařství FN u sv. Anny v Brně. Jednalo se o souhrnnou výukovou lekci s významným mezioborovým přesahem doplněnou o celou řadu kazuistik, které demonstrovaly, že to, co se jeví na první pohled, nemusí být vždy pravou příčinou úmrtí a poukázal tak na významnou úlohu soudního lékaře při vyšetřování nejen dopravních nehod, ale i jiných druhů násilné smrti.

Vyprošťování a zkušenosti z dopravních nehod při rallye, doplněné o video ukázky a představení prvků pasivní ochrany pilotů rallye a jejich vozidel bylo hlavní téma vystoupení MUDr. Milana Procházký ze ZZS Plzeňského kraje a především předsedy Lékařské komise

Federace automobilového sportu Autoklubu ČR.

Plk. Ing. David Kareš, zástupce velitele Záchraného útvaru HZS ČR prezentoval technologický pokrok v těžké záchranné technice. Záchraný útvar od roku 2007, kdy byl převeden ze struktury Armády ČR do HZS ČR, ušel obrovský kus cesty. Dnešní mechanizace, kterou má IZS k dispozici, je postavena nejen na nejmodernější technice z odolné vůči účinkům tepla, tlakových vln s možností dálkového řízení 30 t kolosů, ale opírá se především o určitou filozofii zahrnující plošnou dostupnost této výjimečné techniky na celém území ČR s profesionálně připravenou obsluhou příslušníků ve služebním poměru, s dokonale propracovanou logistikou k zabezpečení nepřerušného dlouhodobého nasazení těžké techniky v ČR i ostatních státech v rámci Evropy.

Jedinečným a tematicky záměrně kontrastním sdělením byla prezentace „Technologie v africkém zdravotnictví“ dětské lékařky MUDr. Mariany Durilové z Fakultní nemocnice Motol, která zastupovala mezinárodní instituci Lékaři bez hranic. Tato přednáška byla nejen velmi zajímavým pohledem na to, jakým způsobem je třeba pracovat v podmínkách extrémního nedostatku prakticky čehokoliv, ale zároveň posloužila k uvědomění si potřebnosti zdravotní péče v rozvojovém světě a upozornila na kontrast našich současných možností, které nejsou v našem okolí vždy přijímatelné s dostatečnou pokorou.

Následovala zcela praktická přednáška ppor. Mgr. Pavla Gaszczyka ze zásahové jednotky Krajského ředitelství policie Plzeňského kraje o chování osob (včetně zástupců složek IZS) při mimořádných událostech: hromadné páchní násilí, držení rukojmích. Zajímavé bylo si uvědomit, že záchranáři se mohou stát velmi snadno rukojmí při své zásahové činnosti. I proto přítomní pozitivně kvitovali informace v této přednášce o tom, jak se chovat v těchto kritických situacích, jak komunikovat s únosci a co je možné očekávat od policejních vyjednávačů a případného následného policejního zákroku směřujícího k osvobození rukojmích a zadržení pachatelů.

Jednou z velmi významných technologií, která již brzy bude ovlivňovat především základní složky IZS, je projekt EU nazvaný „E-call“, tedy automatizované tísňové volání uskutečněné z palubního zařízení nových vozidel. Posluchačům přednesl tuto velmi sofistikovanou a zároveň legislativně velmi komplikovanou problematiku plk. Ing. Luděk Prudil, který stál u projektového řešení v rámci jeho implementace v ČR. Význam „e-call“ spočívá ve zvýšeném počtu zachráněných osob po dopravních nehodách. Problém totiž v současnosti záchranným složkám nečiní rychlý a efektivní dojezd na místo dopravní nehody, nebo nedostatek moderního vybavení k účinnému zásahu. Problém je ve

včasném vyrozumění. Řadu dopravních nehod nikdo nepozoruje a pomoc je tak přivolávána se značným zpožděním od vzniku havárie, což snižuje obětem naději na přežití či včasné a kvalitní uzdravení. V budoucnu by mělo samo vozidlo přenosem dat o své poloze, směru jízdy a dalších důležitých informací urychlit aktivaci záchranářů. ČR bude připravena na dvou centrech (TCTV 112) v Praze a Ostravě k přijmu hlášení z e-call již v letošním roce.

Velmi zajímavým vstupem byla prezentace mobilní aplikace „Záchranka“ jejím samotným autorem Ing. Filipem Maleňákem. Tato aplikace a její užívání k určení polohy volajícího na linku 155 je v současnosti jedním z nejpokrokovějších počínů týkajícího se vývoje v operačním řízení a tísňovém volání. Součástí přednášky pak byly vize a vývojové směry této čerstvě aplikované novinky.

MUDr. Dagmar Märzová, vedoucí lékařka Emergency KKN, pronesla přednášku o novém způsobu datové komunikace mezi ZZS Karlovarského kraje a Emergency Karlovarské krajské nemocnice. Principem této komunikace je ohlášení pacienta záchrannou službou pomocí strukturované datové věty popisující jeho stav, životní funkce a poznámku k jeho přijetí zdravotnickým zařízením a potvrzení tohoto přijetí elektronicky. Tento elegantní jednodu-

chý systém nyní zcela nahradil telefonická avizování pacientů a maximálně zpřehlednil předávanou informaci, které lze zpětně také velmi dobře statisticky hodnotit. Cílem tohoto projektu bude rozšířit datové avízo transportovaných pacientů i na ostatní zdravotnická zařízení v regionu.

Vedoucí lékař zdravotnického operačního střediska plzeňské zdravotnické záchranné služby MUDr. Jiří Růžička, Ph.D., ve svém projevu s tématem „Zdravotnické operační středisko 21. století“ zakončil odborný program konference pohledem do budoucnosti operačních středisek a přehledem novinek zejména v software pro zdravotnické operační řízení a zapojení vznikajícího systému „first responder“ v některých krajích.

V současnosti byl již stanoven termín dalšího IV. ročníku konference IZS na 14. listopad 2017. Akce se uskuteční opět v reprezentativních prostorách Parkhotelu Richmond. Organizátoři věří, že i nadcházející ročník se podaří postavit především na kvalitě příspěvků. K programu konference se připravují i internetové stránky.

plk. Ing. Oldřich VOLF, Ph.D.,
HZS Karlovarského kraje,
MUDr. Roman SÝKORA, Ph.D.,
ZZS Karlovarského kraje, p.o.,
foto Hana ŠPERLOVÁ,
ZZS Karlovarského kraje, p.o.